

«وطن امروز» از عملکرد دولت چهاردهم در بخش مسکن گزارش می‌دهد

مسکن بی‌سقف!

هزینه ساخت هر متر مربع خانه در سال ۱۴۰۴ به ۱۸٫۶ میلیون تومان رسیده و پرداخت‌های ۳ ماهه ۴۰ میلیون تومانی بسیاری از متقاضیان طرح نهضت ملی مسکن را از ادامه مشارکت باز داشته است

در ساختمان‌های یک و دو طبقه، هزینه ساخت به حدود ۱۰٫۷ میلیون تومان رسیده، در حالی که برای ساختمان‌های میان‌مرتبه (۵ تا ۵ طبقه) این رقم به ۱۲٫۵ میلیون تومان افزایش یافته است. در پروژه‌های بلندمرتبه، هزینه‌ها به‌مراتب سنگین‌تر شده است: ساختمان‌های ۶ تا ۷ طبقه با ۱۴٫۲ میلیون تومان، ۸ تا ۱۰ طبقه با ۱۵٫۵ میلیون تومان و در نهایت ساختمان‌های ۱۳ تا ۱۵ طبقه با رقم خیره‌کننده ۱۸٫۶ میلیون تومان به ازای هر مترمربع مواجهند. این ارقام نشان می‌دهد نه‌تنها هزینه ساخت به‌شدت بالا رفته، بلکه پروژه‌های بلندمرتبه که قرار بود راه‌حل کلان‌شهری برای بحران مسکن باشند، اکنون با ریسک توقف یا تأخیر جدی روبه‌رو هستند. در چنین شرایطی، متقاضیان طرح نهضت ملی مسکن که عمدتاً از اقشار متوسط و کم‌درآمد هستند، با آورده‌های سنگین و اقساط فشرده مواجهند. پرداخت‌های سه‌ماهه ۴۰ میلیون تومانی برای بسیاری از خانوارها غیرممکن شده و با توجه به نبود تسهیلات مکمل یا حمایت‌های مالی، عملاً از چرخه ساخت‌وساز خارج شده‌اند. این موضوع نه‌تنها باعث توقف یا کندی پروژه‌ها شده، بلکه خطر انصراف گسترده ثبت‌نام‌کنندگان را نیز به همراه دارد؛ رخدادی که می‌تواند کل طرح نهضت ملی مسکن را با شکست مواجه کند.

■ **سیاست‌گذاری‌های مسکن در یک سال گذشته**

مجید گودرزی، کارشناس مسکن در گفت‌وگو با «وطن امروز» درباره سیاست‌گذاری‌های مسکن در یک سال گذشته گفت: دولت به جای ایفای نقش تسهیلگر، همچنان درگیر ترغیب مردم به ساخت‌وساز مستقیم است؛ مدلی که تجربه‌های گذشته نشان داده تنها منجر به افزایش خانه‌های خالی شده، چرا که عمدتاً این اتفاق توسط دهک‌های بالای جامعه پیش برده می‌شود. طرح مسکن استیجاری نیز که بارها از سوی دولت‌ها مطرح شده، همچنان در مرحله حرف باقی مانده است. نبود قانون مشخص، فقدان زیرساخت‌های حقوقی و اجرایی و بی‌اعتمادی به آینده این طرح، موجب شده طرح مسکن استیجاری روی کاغذ بماند. از طرفی دیگر نگرانی از تبدیل این طرح به بستری برای سوداگری، بدون تعریف دقیق روابط مالک و مستأجر، از دیگر موانع جدی پیش روی آن است.

وی افزود: در مجموع، عملکرد دولت چهاردهم و وزارت راه و شهرسازی در حوزه مسکن، نه‌تنها نتوانسته به مطالبات متقاضیان پاسخ دهد، بلکه با بی‌توجهی به واقعیت‌های بازار، فقدان حمایت مالی و نبود برنامه‌ریزی منسجم، به تعمیق مشکل در حوزه مسکن دامن زده است.

عملکرد دولت چهاردهم در حوزه مسکن طی یک سال گذشته نشان می‌دهد این مطالبه مردمی با چالش‌های جدی مواجه است. نهضت ملی مسکن که قرار بود موتور محرکه تولید و عرضه مسکن در کشور باشد، نه‌تنها از اهداف برنامه هفتم پیشرفت عقب مانده، بلکه در تأمین زیرساخت‌ها، تزریق تسهیلات و مدیریت پروژه‌ها نیز با کندی و بی‌برنامگی روبه‌رو است. به همین دلیل رهبر معظم انقلاب در دیدار اخیر هیأت دولت، حل مشکل مسکن را یکی از اولویت‌های اصلی کشور دانستند و خواستار پیگیری جدی پیشنهادهای موجود تا حصول نتیجه شدند.

بر اساس اعلام وزارت راه و شهرسازی، در سال نخست اجرای این برنامه، تنها حدود ۴۲ هزار واحد مسکونی تکمیل شده است؛ رقمی که در برابر هدف‌گذاری ۵ ساله احداث بیش از ۵ میلیون واحد، نشان‌دهنده عقب‌ماندگی جدی است. این عقب‌ماندگی در چند محور اصلی قابل تحلیل است؛ نخست، تأمین مالی ضعیف و عدم تزریق مؤثر تسهیلات بانکی که موجب کندی پروژه‌ها شده است. دوم، تغییر میزان آورده متقاضیان در دولت چهاردهم که فشار مالی سنگین بر متقاضیان، بویژه اقشار کم‌درآمد وارد کرده است و عملاً از مشارکت در این طرح بازمانده‌اند. سوم، نبود زیرساخت‌های اجرایی در بسیاری از مناطق، بویژه کلان‌شهرها، که باعث شده با وجود تأمین زمین در دولت سیزدهم، پروژه‌ها در مناطق کم‌برخوردار اجرا نشوند. از طرف دیگر وزیر راه و شهرسازی دولت چهاردهم نه‌تنها تلاشی در زمینه فشار به بانک‌ها برای افزایش تسهیلات مسکن نمی‌کند، حتی با مصوبات گذشته شورای عالی مسکن درباره افزایش تسهیلات ساخت نیز مخالفت می‌کند به طوری که رویکرد فرزانه صادق‌مالاوجرد باعث شد تسهیلات مسکن کمتر از مصوبه قبلی به تأیید بانک‌ها برسد.

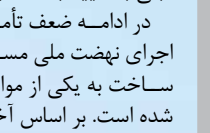
در ادامه ضعف تأمین مالی دولت چهاردهم و کندی اجرای نهضت ملی مسکن، حالا افزایش شدیدی هزینه ساخت به یکی از موانع اصلی پیشرفت پروژه‌ها تبدیل شده است. بر اساس آخرین اعلام رسمی، هزینه ساخت هر مترمربع آپارتمان در سال ۱۴۰۴ به طور میانگین بین ۱۰٫۷ تا ۱۸٫۶ میلیون تومان متغیر است؛ رقمی که نسبت به سال گذشته، رشد بیش از ۳۰ تا ۴۰ درصدی را تجربه کرده و عملاً توان مالی متقاضیان را به چالش کشیده است.

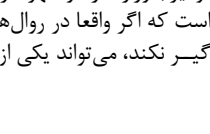
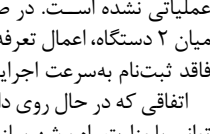
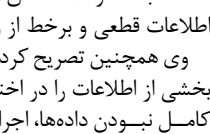
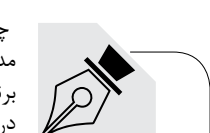
محرکه تولید و عرضه مسکن در کشور باشد، نه‌تنها از اهداف برنامه هفتم پیشرفت عقب مانده، بلکه در تأمین زیرساخت‌ها، تزریق تسهیلات و مدیریت پروژه‌ها نیز با کندی و بی‌برنامگی روبه‌رو است. به همین دلیل رهبر معظم انقلاب در دیدار اخیر هیأت دولت، حل مشکل مسکن را یکی از اولویت‌های اصلی کشور دانستند و خواستار پیگیری جدی پیشنهادهای موجود تا حصول نتیجه شدند.

بر اساس اعلام وزارت راه و شهرسازی، در سال نخست اجرای این برنامه، تنها حدود ۴۲ هزار واحد مسکونی تکمیل شده است؛ رقمی که در برابر هدف‌گذاری ۵ ساله احداث بیش از ۵ میلیون واحد، نشان‌دهنده عقب‌ماندگی جدی است. این عقب‌ماندگی در چند محور اصلی قابل تحلیل است؛ نخست، تأمین مالی ضعیف و عدم تزریق مؤثر تسهیلات بانکی که موجب کندی پروژه‌ها شده است. دوم، تغییر میزان آورده متقاضیان در دولت چهاردهم که فشار مالی سنگین بر متقاضیان، بویژه اقشار کم‌درآمد وارد کرده است و عملاً از مشارکت در این طرح بازمانده‌اند. سوم، نبود زیرساخت‌های اجرایی در بسیاری از مناطق، بویژه کلان‌شهرها، که باعث شده با وجود تأمین زمین در دولت سیزدهم، پروژه‌ها در مناطق کم‌برخوردار اجرا نشوند. از طرف دیگر وزیر راه و شهرسازی دولت چهاردهم نه‌تنها تلاشی در زمینه فشار به بانک‌ها برای افزایش تسهیلات مسکن نمی‌کند، حتی با مصوبات گذشته شورای عالی مسکن درباره افزایش تسهیلات ساخت نیز مخالفت می‌کند به طوری که رویکرد فرزانه صادق‌مالاوجرد باعث شد تسهیلات مسکن کمتر از مصوبه قبلی به تأیید بانک‌ها برسد.

در ادامه ضعف تأمین مالی دولت چهاردهم و کندی اجرای نهضت ملی مسکن، حالا افزایش شدیدی هزینه ساخت به یکی از موانع اصلی پیشرفت پروژه‌ها تبدیل شده است. بر اساس آخرین اعلام رسمی، هزینه ساخت هر مترمربع آپارتمان در سال ۱۴۰۴ به طور میانگین بین ۱۰٫۷ تا ۱۸٫۶ میلیون تومان متغیر است؛ رقمی که نسبت به سال گذشته، رشد بیش از ۳۰ تا ۴۰ درصدی را تجربه کرده و عملاً توان مالی متقاضیان را به چالش کشیده است.

محسن بزرگکار

اگر قرار است «معیشت مردم» و «امنیت روانی خانوارها» بهبود یابد، باید اصلاحات ساختاری در سیاست‌گذاری مسکن و تسهیل تأمین مالی پروژه‌ها در دستور کار قرار گیرد. دولت باید از شعار عبور کرده و با بازنگری در مدل‌های اجرایی، نهضت ملی مسکن را از رکود خارج کند و با ایجاد زیرساخت‌های حقوقی و اقتصادی، زمینه را برای توسعه مسکن و تقویت عرضه در کلان‌شهرها فراهم سازد.

تنها در این صورت است که می‌توان به تحقق وعده‌های توسعه‌ای و بهبود معیشت مردم امیدوار بود. گودرزی تصریح کرد: در کنار عملکرد دولت چهاردهم در اجرای نهضت ملی مسکن، وضعیت تولید مسکن آزاد نیز تصویر روشنی از ناترازی عمیق در بازار مسکن ایران ارائه می‌دهد. برخلاف وعده‌های اولیه رئیس‌جمهور در دوران انتخابات مبنی بر تسهیل ساخت‌وساز و حمایت از بخش خصوصی در کنار اجرای نهضت مسکن ملی، آمارهای رسمی و مشاهدات میدانی نشان می‌دهد تولید مسکن آزاد در سال گذشته با افت قابل توجهی مواجه بوده است. تورم مصالح ساختمانی، افزایش هزینه‌های زمین، نبود مشوق‌های مالی و رکود تقاضا باعث شده بسیاری از سازندگان از ورود به پروژه‌های جدید خودداری کنند یا پروژه‌های نیمه‌تمام را متوقف سازند. در نتیجه عرضه واقعی مسکن اعم از دولتی و آزاد به مراتب کمتر از نیاز سالانه کشور بوده است. این کارشناس افزود:

برآوردهای کارشناسی نشان می‌دهد ایران سالانه به حداقل یک میلیون واحد مسکونی جدید نیاز دارد تا بتواند پاسخگوی رشد جمعیت، تشکیل خانوارهای جدید و جبران کسری انباشته سال‌های گذشته باشد. با این حال، مجموع تولید مسکن در سال گذشته، اعم از نهضت ملی و بخش خصوصی، به سختی به نیمی از این رقم رسیده است.

■ **ناترازی شدید میان عرضه و تقاضای مسکن**
مقدار همتی، کارشناس حوزه مسکن نیز در گفت‌وگو با «وطن امروز» ضمن اشاره به اینکه ناترازی شدید میان عرضه و تقاضا، مشکلات اقتصادی گسترده‌ای به همراه دارد، گفت: نخستین پیامد ناترازی، افزایش افسارگسیخته قیمت مسکن است. در شرایطی که تقاضا بویژه در کلان‌شهرها بالاست و عرضه محدود شده، قیمت‌ها به طور مداوم رشد کرده و قدرت خرید خانوارها به‌شدت کاهش یافته است. این وضعیت، بویژه برای جوانان و اقشار متوسط، به معنای عقب افتادن از چرخه مالکیت و ورود به دوره‌های طولانی اجاره‌نشینی با هزینه‌های سنگین است.

وی افزود: دومین پیامد، گسترش شکاف طبقاتی و ناترازی شدیدی میان عرضه و تقاضای مسکن نیز در گفت‌وگو با «وطن امروز» ضمن اشاره به اینکه ناترازی شدید میان عرضه و تقاضا، مشکلات اقتصادی گسترده‌ای به همراه دارد، گفت: نخستین پیامد ناترازی، افزایش افسارگسیخته قیمت مسکن است. در شرایطی که تقاضا بویژه در کلان‌شهرها بالاست و عرضه محدود شده، قیمت‌ها به طور مداوم رشد کرده و قدرت خرید خانوارها به‌شدت کاهش یافته است. این وضعیت، بویژه برای جوانان و اقشار متوسط، به معنای عقب افتادن از چرخه مالکیت و ورود به دوره‌های طولانی اجاره‌نشینی با هزینه‌های سنگین است.

مقدار همتی، کارشناس حوزه مسکن نیز در گفت‌وگو با «وطن امروز» ضمن اشاره به اینکه ناترازی شدید میان عرضه و تقاضا، مشکلات اقتصادی گسترده‌ای به همراه دارد، گفت: نخستین پیامد ناترازی، افزایش افسارگسیخته قیمت مسکن است. در شرایطی که تقاضا بویژه در کلان‌شهرها بالاست و عرضه محدود شده، قیمت‌ها به طور مداوم رشد کرده و قدرت خرید خانوارها به‌شدت کاهش یافته است. این وضعیت، بویژه برای جوانان و اقشار متوسط، به معنای عقب افتادن از چرخه مالکیت و ورود به دوره‌های طولانی اجاره‌نشینی با هزینه‌های سنگین است.

مقدار همتی، کارشناس حوزه مسکن نیز در گفت‌وگو با «وطن امروز» ضمن اشاره به اینکه ناترازی شدید میان عرضه و تقاضا، مشکلات اقتصادی گسترده‌ای به همراه دارد، گفت: نخستین پیامد ناترازی، افزایش افسارگسیخته قیمت مسکن است. در شرایطی که تقاضا بویژه در کلان‌شهرها بالاست و عرضه محدود شده، قیمت‌ها به طور مداوم رشد کرده و قدرت خرید خانوارها به‌شدت کاهش یافته است. این وضعیت، بویژه برای جوانان و اقشار متوسط، به معنای عقب افتادن از چرخه مالکیت و ورود به دوره‌های طولانی اجاره‌نشینی با هزینه‌های سنگین است.

مقدار همتی، کارشناس حوزه مسکن نیز در گفت‌وگو با «وطن امروز» ضمن اشاره به اینکه ناترازی شدید میان عرضه و تقاضا، مشکلات اقتصادی گسترده‌ای به همراه دارد، گفت: نخستین پیامد ناترازی، افزایش افسارگسیخته قیمت مسکن است. در شرایطی که تقاضا بویژه در کلان‌شهرها بالاست و عرضه محدود شده، قیمت‌ها به طور مداوم رشد کرده و قدرت خرید خانوارها به‌شدت کاهش یافته است. این وضعیت، بویژه برای جوانان و اقشار متوسط، به معنای عقب افتادن از چرخه مالکیت و ورود به دوره‌های طولانی اجاره‌نشینی با هزینه‌های سنگین است.

مقدار همتی، کارشناس حوزه مسکن نیز در گفت‌وگو با «وطن امروز» ضمن اشاره به اینکه ناترازی شدید میان عرضه و تقاضا، مشکلات اقتصادی گسترده‌ای به همراه دارد، گفت: نخستین پیامد ناترازی، افزایش افسارگسیخته قیمت مسکن است. در شرایطی که تقاضا بویژه در کلان‌شهرها بالاست و عرضه محدود شده، قیمت‌ها به طور مداوم رشد کرده و قدرت خرید خانوارها به‌شدت کاهش یافته است. این وضعیت، بویژه برای جوانان و اقشار متوسط، به معنای عقب افتادن از چرخه مالکیت و ورود به دوره‌های طولانی اجاره‌نشینی با هزینه‌های سنگین است.

مقدار همتی، کارشناس حوزه مسکن نیز در گفت‌وگو با «وطن امروز» ضمن اشاره به اینکه ناترازی شدید میان عرضه و تقاضا، مشکلات اقتصادی گسترده‌ای به همراه دارد، گفت: نخستین پیامد ناترازی، افزایش افسارگسیخته قیمت مسکن است. در شرایطی که تقاضا بویژه در کلان‌شهرها بالاست و عرضه محدود شده، قیمت‌ها به طور مداوم رشد کرده و قدرت خرید خانوارها به‌شدت کاهش یافته است. این وضعیت، بویژه برای جوانان و اقشار متوسط، به معنای عقب افتادن از چرخه مالکیت و ورود به دوره‌های طولانی اجاره‌نشینی با هزینه‌های سنگین است.

مقدار همتی، کارشناس حوزه مسکن نیز در گفت‌وگو با «وطن امروز» ضمن اشاره به اینکه ناترازی شدید میان عرضه و تقاضا، مشکلات اقتصادی گسترده‌ای به همراه دارد، گفت: نخستین پیامد ناترازی، افزایش افسارگسیخته قیمت مسکن است. در شرایطی که تقاضا بویژه در کلان‌شهرها بالاست و عرضه محدود شده، قیمت‌ها به طور مداوم رشد کرده و قدرت خرید خانوارها به‌شدت کاهش یافته است. این وضعیت، بویژه برای جوانان و اقشار متوسط، به معنای عقب افتادن از چرخه مالکیت و ورود به دوره‌های طولانی اجاره‌نشینی با هزینه‌های سنگین است.

مقدار همتی، کارشناس حوزه مسکن نیز در گفت‌وگو با «وطن امروز» ضمن اشاره به اینکه ناترازی شدید میان عرضه و تقاضا، مشکلات اقتصادی گسترده‌ای به همراه دارد، گفت: نخستین پیامد ناترازی، افزایش افسارگسیخته قیمت مسکن است. در شرایطی که تقاضا بویژه در کلان‌شهرها بالاست و عرضه محدود شده، قیمت‌ها به طور مداوم رشد کرده و قدرت خرید خانوارها به‌شدت کاهش یافته است. این وضعیت، بویژه برای جوانان و اقشار متوسط، به معنای عقب افتادن از چرخه مالکیت و ورود به دوره‌های طولانی اجاره‌نشینی با هزینه‌های سنگین است.

شنبه ۲۲ شهریور ۱۴۰۴
وطن امروز | شماره ۴۴۰۹

اقتصادی

اخبار

قطعی سازی ۱۰۰ درصدی

اظهارنامه‌های مالیات بر درآمد

مستغلات اجاری به صورت سیستمی

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور از حسابرسی و قطعی‌سازی سیستمی ۹۲۵ هزار و ۱۳۶ مورد از اظهارنامه‌های مالیات بر درآمد مستغلات اجاری اشخاص حقیقی در سال جاری خبر داد.

سیدمحمدهادی سبحانین، رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور، گفت:در سال‌های گذشته بخش عمده اظهارنامه‌های مالیات بر درآمد مستغلات اجاری اشخاص حقیقی، توسط مأموران مالیاتی بررسی می‌شد اما اکنون تمام اظهارنامه‌های این بخش به تعداد ۹۲۵ هزار و ۱۳۶ مورد به صورت کاملاً سیستمی و بدون دخالت مأموران مالیاتی، حسابرسی و قطعی شده است.

وی افزود: در اجرای ماده ۹۷ قانون مالیات‌های مستقیم، خوداظهاری تعداد ۱۱۶ هزار و ۱۵۶ مورد از اظهارنامه‌های مالیات بر درآمد اجاره سال ۱۴۰۲ اشخاص حقیقی با عنایت به بررسی‌های سیستمی، بدون ریسک تشخیص و مورد قبول واقع و اوراق قطعی آنها صادر و ابلاغ شده است.

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور ادامه داد: در اجرای مقررات ماده ۵۴ قانون مالیات‌های مستقیم و آیین‌نامه اجرایی موضوع ماده ۲۱۹ قانون مذکور، تعداد ۸۰۸ هزار و ۹۸۰ مورد از اظهارنامه‌های مالیات بر درآمد مستغلات اجاری سال ۱۴۰۲ اشخاص حقیقی که پس از بررسی در اجرای ماده ۹۷ قانون فوق دارای ریسک تشخیص داده شده بود، به صورت سیستمی و بدون بررسی توسط مأموران مالیاتی، حسابرسی و برگ تشخیص مالیاتی آنها صادر و به مودیان مالیاتی ابلاغ شد. سبحانین در پایان تأکید داشت: در سال‌های گذشته قسمت عمده‌ای از اظهارنامه‌های مالیات بر درآمد مستغلات اجاری اشخاص حقیقی در قالب حسابرسی اداری و میدانی توسط مأموران مالیاتی حسابرسی می‌شد که با سیستمی‌شدن آن، از ظرفیت زمانی مأموران مالیاتی در حسابرسی به پرنوده‌های بزرگ مالیاتی و مشکوک به فرار مالیاتی و همچنین اجرای قرارهای رسیدگی استفاده خواهد شد.

■ ■ ■

سوخت نیروگاه‌ها تأمین شود
خاموشی زمستانه نداریم

یک مقام مسؤول گفت سال گذشته به دلیل مشکل در تأمین سوخت نیروگاهی خاموشی داشتیم اما اکنون گفته می‌شود سوخت مورد نیاز نیروگاه‌ها تأمین شده است که به نظر نمی‌رسد در زمستان خاموشی داشته باشیم.
فرهاد شبیهی، مدیرعامل برق منطقه‌ای تهران در رابطه با انتقادات وارد شده بر افزایش نیروگاه‌های تولید برق پرآکنده و سرمایه‌گذاری در سایر بخش‌های تولید برق گفت: راندمان نیروگاه‌های تولید برق آکنده به بیش از ۵۰ درصد می‌رسد. وی ادامه داد: ساخت نیروگاه‌های حرارتی زمانبر بوده و به سرمایه‌گذاری‌های کلان نیاز دارد. مدیرعامل برق منطقه‌ای تهران اضافه کرد: زمانی که ما در یک نقطه تولید و مصرف داریم، این نیروگاه خورشیدی مخصوص منطقه‌ای به ظرفیت ۳ مگاوات، نزدیک به ۲۵۰۰ خانوار در همین منطقه را تأمین می‌کند. به همین علت این نیروگاه‌ها توان تلفاتی ندارند و در واقع به صورت کیفی شبکه را مدیریت می‌کند و اگر کل برنامه منطقه هم برود این منطقه برق دارد. بنابراین ما می‌توانیم به صورت میکروگرید شبکه‌های مان را جزیره‌ای کنیم. شبیهی در این زمینه توضیح داد: هدف ما در نهایت این است که بتوانیم شبکه‌ها را به صورت جزیره درآورده و سپس آنها را مدیریت کنیم.
وی در رابطه با میزان مصرف برق تهران در ایام پیک خاطرنشان کرد: مصرف تهران در ایام پیک تابستان به ۱۴ هزار مگاوات رسید که برآورد می‌شود این میزان از مصرف در سایر ماه‌های سال روند کاهشی داشته باشد، زیرا سیستم‌های سرمایشی حذف می‌شوند که بخش عمده از مصرف تابستان مربوط به این بخش است.

■ ■ ■

۶٫۵ میلیارد دلار ارز کالاهای اساسی تأمین شد

بانک مرکزی بیش از ۲۵ میلیارد و ۲۸۳ میلیون دلار ارز برای واردات کالاهای اساسی، دارو، کالاهای صنعتی و همچنین رفع نیازهای خدماتی تأمین کرد.
بانک مرکزی از ابتدای فروردین تا ۱۸ شهریورماه ۱۴۰۴، بیش از ۲۵ میلیارد و ۲۸۳ میلیون دلار ارز برای واردات کالاهای اساسی، دارو، کالاهای صنعتی و همچنین رفع نیازهای خدماتی تأمین کرد.

سهم بخش تجاری و بازرگانی از این میزان تأمین ارز، بیش از ۱۸ میلیارد و ۱۴۴ میلیون دلار بوده که بیشترین رقم را به خود اختصاص داده است.

پس از آن، واردات کالاهای اساسی و دارو با سهم ۶ میلیارد و ۴۴۶ میلیون دلار در رتبه بعدی قرار دارد. همچنین بر پایه این گزارش، مبلغ ۷۱۳ میلیون دلار دیگر نیز برای رفع نیازهای خدماتی تأمین ارز شده است. این اقدام در راستای تأمین به‌موقع ارز مورد نیاز برای واردات کالاهای ضروری و حمایت از تولید و مصرف داخل انجام شده است.